

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Hany Veberové a soudců Mgr. Marka Bedřicha a JUDr. Jitky Hroudové v právní věci žalobce **Kaflom T. T.**, státního příslušníka Eritrea, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra České republiky**, Odboru azylové a migrační politiky, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného správního úřadu ze dne 19.9.2011, č.j.: OAM-278/LE-LE05-NV-2011

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění

Žalobce se žalobou, doručenou Ministerstvu vnitra dne 6.10.2011 a Městskému soudu v Praze předloženou dne 13.10.2011, domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále též žalovaného správního úřadu), jímž nebyl žalobci povolen vstup na území České republiky. Žalobce v podané žalobě namítl, že žalovaný správní úřad v předchozím řízení porušil ustanovení § 73 odst.4 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně některých dalších zákonů, z důvodů chybné aplikace tohoto ustanovení a dále ustanovení § 3 a § 68 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, neboť žalovaný správní úřad nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu a odůvodnění rozhodnutí neobsahuje předepsané zákonné náležitosti. Dále žalobce namítl, že byla překročena mez správního uvážení a přijaté opatření neodpovídá okolnostem daného případu v souvislosti s článkem 31 odst.1 a 2 Úmluvy o právním postavení uprchlíků a článku 5 odst.1 písm.f) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, neboť omezení, uplatněné pro pohyb a osobní svobodu žalobce, není nezbytné.

Žalobce v podané žalobě popsal průběh dosavadního správního řízení, přičemž vyjádřil nesouhlas se závěrem žalovaného správního úřadu, vyjádřením v napadeném rozhodnutí, podle něhož žalobce může představovat nebezpečí ohrožení veřejného pořádku. Je pravdou, že žalobce nedisponuje potřebných vízem, když vízum, vydané Zastupitelským úřadem České republiky v Rijádu, mu bylo zneplatněno příslušnými belgickými úřady. Dále žalobce nesouhlasil se závěrem žalovaného o tom, že tato žádost o vízum byla pouze účelová, kterou chtěl žalobce využít k cestě do jiného státu, tzv. schengenského prostoru. Správní úřad dále dovozoval, že následným podáním žádosti o udělení mezinárodní ochrany v České republice se žadatel pouze snaží zneužít azylovou proceduru k tomu, aby mohl z území České republiky následně pokračovat do jiné země schengenského prostoru.

Žalobce v podané žalobě poukázal na to, že pokud požádal o azyl v Belgii, měl vydané vízum do České republiky, která je k posouzení žádosti žalobce odpovědná. Z tohoto důvodu byl žalobce do České republiky na základě tzv. dublinského nařízení (nařízení Rady ES č. 343/2003) předán. Toto předání se uskutečňuje zavedenými postupy a žadateli není dána možnost, aby se dopravil dobrovolně. Žalovanému tedy objektivně nemohlo být známo, zda předání žalobce do České republiky bylo proti jeho vůli a neměl na základě čeho shrnout, že byl žalobce z Belgie vydán nedobrovolně. Belgie nebyla pro žalobce cílovou zemí a pokud získá v České republice azyl, chce žít v České republice. Proto nebylo možno dospět k závěru, že se žadatel snaží azylovou proceduru zneužít k následné cestě do jiného státu schengenského prostoru. Ani skutečnost, že žalobce nevlastní platné vízum či povolení k pobytu, nelze považovat za přesvědčivý argument pro nepovolení vstupu, pokud správní úřad nedisponuje dalšími důkazy o tom, že by žalobce mohl představovat nebezpečí pro veřejný pořádek. Ustanovení § 5 odst. 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých dalších zákonů, jasně říká, že splnění podmínek, stanoveným Kodexem Evropského společenství o pravidlech, upravujících přeshraniční pohyb osob (tzv. schengenský hraniční kodex), se nevztahuje na cizince, který je předáván podle přímo použitelného předpisu Evropského společenství.

Žalobce namítl, že žalovaný správní úřad zcela překročil meze dané mu zákonem, když na základě nepodložených spekulací uzavřel, že žalobce je nebezpečím pro veřejný pořádek. Jedná se pouze o generální preventivní opatření, protože z chování žalobce nelze dospět k závěru, že se pokusí zneužít azylovou proceduru a že může být ohrožením veřejného pořádku. Pobyt v přijímacím středisku na letišti je považován za zbavení svobody i Evropským soudem pro lidská práva. Prostory uzavřeného přijímacího střediska Letiště Ruzyně jsou opatřeny mřížemi, cizincům jsou zde znemožněny vycházky či opuštění střediska, nemají přístup k informacím z vnějšího světa a s ohledem na tyto skutečnosti nemohou být podmínky k zadržování považovány za vyhovující.

Z obsahu vyjádření žalovaného správního úřadu k podané žalobě ze dne 13.10.2011 vyplývá, že žalovaný popírá oprávněnost námitek uvedených žalobcem a současně s nimi nesouhlasí, neboť neprokazují, že by správní úřad porušil některá ustanovení správního řádu, zákona o azylu či zmiňované články v žalobě citovaných evropských úmluv. Z obsahu spisu a napadeného rozhodnutí je zřejmé, že vstup žalobce na území představuje ohrožení veřejného pořádku ve smyslu ustanovení § 73 odst.4 písm.c) zákona o azylu, neboť nesplňuje podmínky pro vstup na území České republiky, tedy potažmo ani do schengenského prostoru, protože nedisponuje potřebným vízem či povolením k pobytu. Podrobné odůvodnění obsahuje napadené správní rozhodnutí a žalovaný dodává, že to, že žalobce byl v České republice převzat v rámci dublinského nařízení, neznamená pro žalobce jiné postavení, než mají ostatní žadatelé, kteří učiní prohlášení o mezinárodní ochraně v tranzitním prostoru mezinárodního

letišť. Žalovaný postupoval v souladu se zákonem, když po převzetí žalobce na základě dublinského nařízení rozhodl o otázce jeho vstupu na území podle ustanovení § 73 odst.4 zákona o azylu tak, jako u ostatních žadatelů, kteří učiní prohlášení o mezinárodní ochraně v tranzitním prostoru mezinárodního letiště.

Správní úřad v době vydání napadeného rozhodnutí postupoval v souladu se zákonem, při svém postupu neporušil ustanovení zákona o azylu, správního řádu nebo konkrétního článku Úmluvy a proto má žalovaný za to, že nelze uzavřít, že by v této souvislosti bylo napadené rozhodnutí nezákonné nebo že by žalobce byl nějakým způsobem zkrácen na svých právech. Žalobci bude v nejbližší době umožněn vstup na území, neboť s ohledem na stav řízení o udělení mezinárodní ochrany se správnímu úřadu nepodaří ve věci žalobce rozhodnout ve lhůtě čtyř týdnů ode dne prohlášení o úmyslu žádat o mezinárodní ochranu, když v případě žalobce tato lhůta uplynula již dne 14.10.2011.

Z obsahu spisového materiálu, který byl soudu předložen žalovaným správním úřadem, byly zjištěny následující, pro rozhodnutí ve věci samé podstatné skutečnosti:

Dne 16.9.2011 byl žalobce předán do České republiky na základě tzv. dublinského nařízení z Belgie a umístěn v tranzitním prostoru mezinárodního letiště. Téhož dne žalobce učinil prohlášení o mezinárodní ochraně.

Žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 19.9.2011 Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky, nepovolilo žalobci vstup na území České republiky podle ustanovení § 73 odst.4 písm.c) zákona o azylu z důvodu, že žadatel nesplňuje podmínky pro vstup na území České republiky ani do tzv. schengenského prostoru, protože nedisponuje potřebným vízem či povolením k pobytu, které by jej k tomu vstupu opravňovaly. Vízum České republiky, které bylo vydáno cizinci zastupitelským úřadem České republiky v Rijádu, bylo zneplatněno příslušnými orgány Belgického království. Česká republika nebyla cílem jmenovaného cizince, na území České republiky totiž vůbec necestoval a uvedené vízum využil k cestě do jiného státu schengenského prostoru, konkrétně do Belgie.

Z uvedeného skutkového děje správní úřad v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí dovodil, že žádost žalobce o vízum v České republice byla pouze účelová, s cílem využít toto vízum k cestě do jiného státu schengenského prostoru. Samotná neexistence právního titulu ke vstupu na území České republiky, tedy absence platného povolení k pobytu či víza, může být důvodem k vydání rozhodnutí o nepovolení vstupu na území České republiky. Žadatel se podáním žádosti o mezinárodní ochranu v České republice pouze pokouší zneužít azylovou proceduru k tomu, aby mohl vstoupit na území České republiky a odtud následně neoprávněně pokračovat do jiné země schengenského prostoru. Tento postup se neslučuje s účelem řízení o udělení mezinárodní ochrany jako takovým a zároveň zakládá důvodnou domněnku ve smyslu ustanovení § 73 odst.4 písm.c) zákona o azylu o tom, že by žadatel mohl svým chováním představovat nebezpečí pro veřejný pořádek v rámci České republiky a případně i ostatních států Evropské unie. Žadatel není zranitelnou osobou ve smyslu ustanovení § 73 odst. 7 zákona o azylu, které by správní orgán byl povinen vstup na území České republiky umožnit.

Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení před správním úřadem z hlediska žalobních námitek, uplatněných v podané žalobě a při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání napadeného rozhodnutí (ustanovení § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve

znění pozdějších předpisů - dále jen s.ř.s.). Vzhledem k tomu, že žádný z účastníků řízení nepožádal výslovně o nařízení ústního jednání a jak žalobce, tak žalovaný správní úřad vyjádřili souhlas se zamýšleným postupem soudu rozhodnout ve věci samé bez nařízení ústního jednání, Městský soud v Praze postupoval podle ustanovení § 51 odst.1 s.ř.s. a o podané žalobě rozhodl, aniž ústní jednání nařizoval. Věc soud posoudil takto:

Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkoumání a zrušení rozhodnutí žalovaného správního úřadu, jímž mu nebyl povolen vstup na území České republiky.

Podle ustanovení § 73 odst.4 písm.c) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, ministerstvo o žádosti o udělení mezinárodní ochrany vydá rozhodnutí nejpozději do čtyř týdnů ode dne učinění prohlášení o mezinárodní ochraně cizincem. Nerozhodne-li ministerstvo v uvedené lhůtě, umožní cizinci vstup na území bez rozhodnutí a dopraví jej do azylového zařízení na území. Do pěti dnů ode dne učinění prohlášení o mezinárodní ochraně cizincem ministerstvo rozhodne, zda cizinci povolí vstup na území. Vstup na území nepovolí cizinci, u něhož lze důvodně se domnívat, že mohl představovat nebezpečí pro bezpečnost státu, veřejné zdraví či veřejný pořádek.

Žalobce v podané žalobě namítl, že žalovaný správní úřad v předchozím řízení porušil ustanovení § 2 odst.1 a 4 správního řádu, neboť došlo k příliš extenzivnímu výkladu pojmu „veřejný pořádek“, tedy byla překročena mez správního uvážení a přijaté opatření neodpovídá okolnostem daného případu.

Při posuzování této námitky vycházel soud z právního názoru, vysloveného Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 14.5.2009, č.j. 2 As 14/2009 - 50, dostupném na www.nssoud.cz, podle kterého rozhodnutí o vstupu na území činí ministerstvo na základě správního uvážení, které je založeno na interpretaci neurčitého právního pojmu „veřejný pořádek“. Ve vztahu k výkladu ustanovení § 73 odst.4 písm.c) zákona o azylu je proto nutné při hledání odpovědi na otázku, jestli cizinec může představovat nebezpečí pro veřejný pořádek, zvažovat, zda je tato osoba, respektive její jednání, obecně nebezpečné pro společnost a dále, zda narušuje zájmy chráněné zákonem o azylu. Z dikce předmětného ustanovení vyplývá, že se nevyžaduje konkrétní stupeň nebezpečnosti, pro uvážení o naplnění nebezpečnosti tedy není třeba přísnějších měřítek. Úvaha, vedoucí k závěru o naplnění kritéria potenciální „nebezpečnosti pro veřejný pořádek“, však musí být podložena relevantními skutečnostmi, neboť zákonodárce vyžaduje důvodnou domněnku.

V rámci přezkumu správního uvážení jsou soudy oprávněny zabývat se případným zneužitím správního uvážení a překročením jeho mezí (ustanovení § 78 odst.1 s.ř.s.). Nejvyšší správní soud v uvedeném rozsudku dále vyslovil názor, že neexistence právního titulu, na základě něhož je cizinec oprávněn ke vstupu na území České republiky (tj. platné povolení k pobytu či vízum), může být důvodem k rozhodnutí o nepovolení vstupu na území České republiky. Vzhledem k taxativnímu výčtu důvodů, uvedených v ustanovení § 73, pro které ministerstvo cizinci vstup na území nepovolí, je jediným vhodným důvodem, pod něhož lze podřadit neexistenci právního titulu ke vstupu na území, právě veřejný pořádek, byť se nejedná o podřazení zcela přesné.

Soudní přezkum rozhodnutí, vydaného na základě správního uvážení, je omezen pouze na posouzení, zda volná úvaha správního úřadu nevybočila z mezí a hledisek, stanovených zákonem a zda správní uvážení je logickým vyústěním řádného zhodnocení skutkového zjištění. Smyslem a účelem ustanovení § 73 odst.4 písm.c) zákona o azylu je pomocí institutu

nepovolení vstupu zabránit cizincům v jejich protizákonném vstoupení na území České republiky, pokud se tyto osoby pokouší bezdůvodně dovolávat udělení mezinárodní ochrany, i když je zřejmé, že žádné azylově relevantní důvody nemají, přičemž se tímto způsobem snaží obejít zákon o pobytu cizinců.

Žalovaný v posuzovaném případě shledal, že není rozhodná okolnost, že žalobce byl do České republiky dopraven v důsledku předání podle dublinského nařízení z Belgie, ale rozhodná je okolnost, že žalobce nedisponuje potřebným vízem či povolením k pobytu v České republice. Platnost víza České republiky, které bylo žalobci vydáno Zastupitelským úřadem v Rijádu, byla ukončena zásahem belgických úřadů poté, co vyšlo najevo, že cizinec do České republiky neodcestoval a namísto toho se vydal do jiného členského státu tzv. schengenského prostoru. Od tohoto okamžiku se žalobce na území států schengenského prostoru pohyboval nelegálně. Pokud na základě těchto skutečností žalovaný dospěl k závěru, že žalobce představuje nebezpečí pro veřejný pořádek, neboť se patrně pokouší zneužít azylovou proceduru, je jeho rozhodnutí založeno na logické úvaze, má oporu ve zjištěných skutečnostech a nepředstavuje vybočení z mezí správního uvážení.

Ze shora uvedeného vycházel soud i při posuzování další námitky žalobce, týkající se jeho tvrzení, že žalovaný správní úřad v předchozím řízení porušil ustanovení § 3 a § 68 správního řádu, neboť odůvodnil své rozhodnutí obecnou hypotézou, tedy nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu.

Městský soud v Praze má za to, že se jedná o obecnou, blíže nezargumentovanou námitku, k níž je třeba uvést, že z napadeného rozhodnutí vyplývá, na základě jakých skutečností a úvah žalovaný dospěl k závěru, že žalobci nelze povolit vstup na území České republiky. Odůvodnění napadeného rozhodnutí ve vztahu k vlastnímu výroku, jímž nebyl žalobci povolen vstup na území České republiky, ob stojí, když obsahuje jak správné zjištění skutkové, tak i právní odůvodnění vydaného rozhodnutí ve věci.

Jako nedůvodnou posoudil soud rovněž námitku žalobce, týkající se jeho tvrzení, že v řízení byl porušen článek 31 Úmluvy o právním postavení uprchlíků. Na tomto místě je třeba konstatovat, že neexistuje žádné subjektivní zaručené právo cizinců na povolení vstupu na území jiného státu. Je věcí každého suverénního státu, za jakých (nediskriminujících) podmínek vstup povolí. Soud zastává názor, že článek 31 Úmluvy o právním postavení uprchlíků by bylo třeba aplikovat přednostně v případě zjištění rozporu s vnitrostátními předpisy, ale v posuzované věci, v níž žalobce neuvádí nic, co by svědčilo o jeho pronásledování v zemi původu, ani jiný legitimní důvod pro svůj pokus o nelegální vstup do země schengenského prostoru a následného předání do České republiky, nelze dovodit, že by se žalobce nacházel v postavení, na které se výše uvedené právní ustanovení vztahuje.

Městský soud v Praze ani v samotném omezení osobní svobody žalobce a jeho umístění v přijímacím středisku mezinárodního letiště v Praze – Ruzyni nespatřuje porušení práv žalobce. K zajištění (detenci) žalobce došlo v dobré víře po zjištění, že nedisponuje potřebným vízem či povolením k pobytu, tedy bylo nezbytné – vzhledem k účelu právní úpravy – zabránit cizinci v neoprávněném vstupu na území České republiky, když délka zajištění je stanovena zákonem a je třeba ji považovat za přiměřenou účelu i konkrétnímu případu. Práva žalobce, zaručená mu jak mezinárodními smlouvami, tak předpisy vnitrostátními, nebyla nijak porušena a nepovolení vstupu na území České republiky bylo v případě žalobce shledáno zcela v souladu se zákonem.

Ze všech uvedených důvodů Městský soud v Praze dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, a proto podanou žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. jako nedůvodnou zamítl.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., když žalobce ve věci úspěch neměla a žalovanému žádné prokazatelné náklady řízení nad rámec běžných činností správního úřadu ani nevznikly.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí lze podat za podmínek uvedených v ustanovení § 102 a následujících s.ř.s. u Městského soudu v Praze kasační stížnost, a to ve lhůtě do dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu. Podle ustanovení § 105 odst.2 s.ř.s. stěžovatel musí být v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem ; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 21.října 2011

JUDr. Hana V e b e r o v á
předsedkyně senátu